

PRIELAIDOS JUDĖJIMO NEGALE TURINČIŲ ASMENŲ GYVENIMO KOKYBEI

Vida Gudžinskienė
Mykolo Romerio universitetas, Lietuva
vida.gudzinskiene@mruni.eu

Tikslas – atskleisti prielaidas judėjimo negalę turinčių asmenų visuomeniškai aktyviam gyvenimui.

Metodologija – kiekybinis tyrimas, anketa, kiekybinio tyrimo duomenų analizė, literatūros ir teisės aktų analizė, apibendrinimas.

Rezultatai – Tyrimas atskleidė, kad sunkiai prieinamos judant vežimėliu ar naudojant kitas techninės pagalbos priemones yra:

- ligoninė (nurodė du trečdaliai tiriamųjų);
- savivaldybė (nurodė kiek daugiau nei pusę asmenų, turinčių judėjimo negalią);
- vaistinės (beveik pusei tiriamųjų);
- Sodra (kiek mažiau nei pusę tyrime dalyvavusių judėjimo negalią turinčių asmenų)
- bankas (trečdaliui tiriamųjų).

Valstybinės įstaigos turėtų didinti prieinamumą asmenims, judantiems techninės pagalbos priemonėmis, nes tokie asmenys susiduria su kliūtimis patekti į reikiamą instituciją. Neįgalieji šiuo požiūriu yra diskriminuojami. Jiems nėra suteikiama galimybė tiesiogiai dalyvauti sprendžiant visus su jų gyvenimu ir veikla susijusius klausimus, pritaikyta fizinė aplinka.

Tyrimo ribotumas – Tyrimo imtį sudaro Anketinė apklausa buvo vykdoma Šalčininkų Socialinių paslaugų centre apklausiant asmenis su judėjimo negalia, todėl nusako tik situaciją, kuri yra konkrečiame rajone, tačiau neparodo situacijos visoje Lietuvos respublikoje. Ateityje tikslinga atlikti tyrimus, apimančius visą Lietuvą.

Praktinė reikšmė – Išsiaiškinus kokios prielaidas judėjimo negalę turinčių asmenų visuomeniškai aktyviam gyvenimui Šalčininkų rajone, sudarytas tobulinimo priemonių planas, kuris apima: tiek socialinius darbuotojus, dirbančius socialinių paslaugų centre, tiek savivaldybę, tiek judėjimo negalę turinčius asmenis ir jų šeimos narius. Pirmiausia

tyrimas parodė, kad socialiniai darbuotojai turi teikti daugiau informacijos apie socialinę pagalbą asmenims, turintiems judėjimo negalią visuomeniniuose pastatuose (dalinti lankstinukus savivaldybėje, poliklinikoje, ligoninėje, parduotuvėse, bankuose, seniūnijose ir pan.). Platinti informaciją apie bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas, būsto pritaikymą, TPP gavimo sąlygas ir kt. vietas laikraščiuose, internete. Taip pat teikti daugiau informacijos apie sociokultūrinę veiklą asmenims su judėjimo negalią. Informaciją platinti ne tik miesto, bet ir kaimo gyventojams. Kartu su savivaldybe spręsti transporto paslaugų problemą. Taip pat siekiant greičiau aprūpinti Šalčininkų rajono gyventojus techninės pagalbos priemonėmis stengtis gauti TPP labdaros būdu, projekto metu ar iš savivaldybės lėšų. Savivaldybei pagal finansines galimybes maksimaliai prisidėti prie aplinkos pritaikymo valstybinėse įstaigose. Vykdyti bei rašyti ES projektus dėl aplinkos prieinamumo asmenims su judėjimo negalia.

Asmenims su judėjimo negalia bei jų šeimos nariams: atstovauti savo lygias galimybes, plačiai domėtis socialine pagalba valstybinėse bei kituose institucijose. Pagal galimybes skaityti informaciją apie socialinę pagalbą: internete, laikraščiuose, valstybės žiniuose. Žiūrėti informacines laidas, susijusias su negalią turinčių asmenų problemomis, jų sprendimo galimybėmis ir tokiu būdu sužinoti apie naujai priimtus įstatymus ar poįstatyminius aktus, susijusius su neįgaliesiems teikiamomis socialinėmis paslaugomis.

Esant poreikiui, šeimos nariams - palaikyti bei atstovauti neįgaliuosius reikiamuose institucijose; dalyvauti visuomeniniame gyvenime kartu su neįgaliaisiais, domėtis naujais įstatymais ir poįstatyminiais aktais, susijusiais su apie neįgaliųjų socialinių paslaugų teikimu.

Vertingumas – Tyrimu išsiaiškinta ir sužinota kokios yra prielaidos judėjimo negalę turinčių asmenų gyvenimo kokybei ir sudarytas veiksmų planas, padėsiantis šalinti trukdžius minėtų asmenų kokybiškam gyvenimui bei, tikėtina, padidins jų visuomeninį aktyvumą.

Raktiniai žodžiai: gyvenimo kokybė, judėjimo negalia, prieinamumas.

Tyrimo tipas: taikomasis tyrimas, atvejo studija.